

[Yvonne Hørløv Andersen]

Socialpolitik er imidlertid blevet andet og mere end forsørgelse. For ikke ret mange år tilbage koncentrerede vi os om, hvorvidt folk havde tøj på kroppen, mad i skabet – det var ikke noget køleskab – og tag over hovedet. Nu er det blevet så mange andre ting. Vi differentierer også det at være fattig, hvad der i sig selv gør det utrolig vanskeligt at behandle begrebet. Hvad er »relativt fattig«?

Vi befinder os jo i allerhøjeste grad i forandringens tiår, og det giver redegørelsen da også udtryk for, idet den ikke klipper ud i pap, hvordan vi nu skal bære os ad, men giver en meget lang snor for det arbejde, amter og kommuner udfører for staten.

I dette forandringens tiår er efterkrigstidens opfattelse af det ydmygende i at modtage hjælp fra det offentlige også blevet afløst af tressergenerationens ligestilling af indtægter. Det falder nogle for brystet, fordi det giver os nogle moralske tømmermænd, når vi skal igangsætte nye initiativer. Det er jo sådan, at hvis man ser på de socialpolitiske ordføreres gennemsnitsalder, har de den alder, hvor det ikke er særlig rart at gå op og bede om noget hos det offentlige, mens jeg tror, at den nye generation kigger på en indtægt som en indtægt, og det må vi lægge os på sinde, når vi igangsætter nye initiativer.

Men dette ændrede synspunkt og de enkelt-eksempler, der har været fremme i pressen vedrørende størrelsen af kontanthjælpen, synes jeg ikke må føre til, at ressourcer, der nu bruges til rådgivning, fremover bliver brugt til kontrol; det er noget utrolig dårligt at bruge penge på. Der kommer ganske vist nogle mennesker i arbejde, men det var jo ikke dem, der skal kontrollere, vi ville have i arbejde; de skal nok klare sig; det var de andre, vi ville have i gang.

Da denne redegørelse er meget omfattende i sit syn på hele det spekter, der hedder socialpolitikken, vil jeg trække nogle af de ting ud af den, der har været debatteret mest i den senere tid.

Vi fik en debat om unge førtidspensionister på baggrund af, hvordan man har det i Nørrebro Vænge – før De Gamles By – hvor man har puttet folk af forskellig alder og med forskellig baggrund sammen, fordi fællesnævneren hed pensionister. Det gik altså ikke, og det kunne man have sagt sig selv fra starten. Men jeg skal hilse fra Svend Jensen og sige, at årsagen til, at vi fik så mange unge førtidspensionister på det

tidspunkt – og vi vidste det godt, da vi lavede pensionsreformen – var, at vi ikke kunne få dem med på anden måde, og så blev de til førtidspensionister. Derfor var der et større kontingent dér.

I øvrigt vil jeg nok sige, at fremover vil unge førtidspensionister vel være det, man kan kalde menneskemateriale, der blev tilovers dér, hvor systemet ikke slog til; og det er for dårligt, medmindre der ligger et direkte handicap til grund. Derfor er det også en god idé at tage førtidspensionssagen op – og helst hvert år.

Det, det drejer sig om, er altså forebyggelse, og med forebyggelse kommer man direkte ind på spørgsmålet om kontanthjælp. Det ligger også sådan lidt under cellofanen i redegørelsen, at det var en god idé, hvis kontanthjælpsmodtageren i det første stykke tid – lad os sige det første halve år – hvor han eller hun har tilknytning til arbejdsmarkedet, ikke skal modregne indtægten eller i hvert fald ikke hele indtægten.

Almindeligvis er det sådan, at når man får tilbudt et job som vikar et sted, får man en løs tilknytning, og det er vældig godt, men når man så kigger på indtægten, altså den sociale ydelse, ser man, at personfradraget er væk. Men det koster at køre på arbejde, man skal også have noget mad, og tøjet bliver mere snavset, end det plejer at blive. Det viser sig altså, at dette bliver et minus på kontoen; derfor er der mange, der står af, og det er en skam. Kan vi bare holde den perifere tilknytning, går det fint.

Så ville det også være en god ting, hvis man ved kursus- eller beskæftigelsestilbud optjente dagpengere fra første dag man mødte op, for så hopper man over i en anden kasse, når man er færdig. Der er lidt mere status i at være dagpengemodtager, og man står heller ikke i det støvede kartotek oppe på bistandskontoret, men er med nede på formidlingen, hvor klokken ringer, hvis der er job. Et af problemerne ved at gå ledig er jo, at man ikke er nødvendig; man er ikke nødvendig for noget som helst, der er ikke nogen forskel på weekender og hverdage, og ferie er der heller ikke noget af; har man et feriekort, er trafikken en helt anden end at gå op og få det modregnet; det har de fleste kontanthjælpsmodtagere fundet ud af. Men efter en periode på cirka et år går selvtiltiden fløjten for de fleste, og så bliver det svært at gå i gang med selv simple opgaver. Det kræver, at man er